

RECULL DE PREMSA

Jornades de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans a Banyoles

16 i 17 de juny del 2006

[Consulta *El Butlletí de l'IEC*](#)

Banyoles serà la seu de les jornades filològiques de l'IEC

X.C.. Banyoles

El Centre d'Estudis Comarcals de Banyoles (CECB) serà la seu, els dies 16 i 17 de juny, de les jornades de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans, obertes a tothom. La primera sessió s'obrirà el divendres 16 a les 5 de la tarda i inclourà les ponències Criteris lingüístics per a la justificació de les transmissions lèxiques del català, de Marta Prat; Les llegendes de l'estany de Banyoles, d'Àngel Vergés; Qüestions de toponímia del Pla de l'Estany, de Joan Fort; L'Atles literari de les terres de Girona, de Mariàngela Vilallonga; Malalts de llengua: llengües, fronteres, magnituds, de Josep Maria Nadal, i un col·loqui al qual seguirà una lectura teatralitzada de llegendes de Banyoles (20.30 h). El dissabte 17, la segona sessió començarà amb L'escola catalana a Banyoles. El pla d'escolarització intensiva, a càrrec de l'equip de directors del CEIP de Banyoles, i seguirà amb La rebuda dels joves estrangers a l'aula d'acollida, amb professors de l'IES local; El gironí i la pronúncia estàndard, de Joan Julià, i Les polítiques de la diversitat cultural i les institucions internacionals, de Josep Gifreu.

Banyoles acull les jornades de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans

La ciutat de Banyoles acollirà durant aquest divendres i dissabte les jornades de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans. La seu del Centre d'Estudis Comarcals de Banyoles (CECB) serà l'escenari d'aquesta trobada, que té per objectiu prendre contacte amb estudiosos i autoritats de la comarca, documentar-se sobre la problemàtica de la llengua i donar a conèixer el treball de l'Institut d'Estudis Catalans.

El programa previst de les jornades començarà avui a les 11.30 hores a l'Ajuntament de Banyoles amb una benvinguda a càrrec de l'alcalde, Pere Bosch, i el regidor de Cultura, Joan Julià. Tot seguit, el president del Centre d'Estudis, Jeroni Moner, oferirà una visita guiada al centre històric de Banyoles.

La primera de les dues sessions acadèmiques obertes al públic començarà a les 5 de la tarda, amb la intervenció de Marta Prat, Àngel Vergés, Joan Fort, Mariàngela Vilallonga i Josep M. Nadal. En l'acte d'obertura hi intervindran el president de la Secció, Joan Martí, el president del Consell Comarcal del Pla de l'Estany, Jordi Xargay, i el president del CECB, Jeroni Moner.

A les 20.30 hores, al pati de la Pia Almoïna (seu del CECB), tindrà lloc una lectura teatralitzada de llegendes de Banyoles, a càrrec d'Íngrid Calpe i Miquel Torrent.

La segona sessió acadèmica tindrà lloc dissabte amb la participació de directors dels CEIP i professors dels IES de Banyoles, Joan Julià i Josep Gifreu. La cloenda de les jornades comptarà amb la presència del lingüista i escriptor banyolí Pere Verdaguer.

Banyoles s'estrena de manera brillant com a amfitriona de l'IEC

Les jornades de la secció de filologia reuneixen un gran nombre d'assistents

RAMON ESTÉBAN. Banyoles

El Centre d'Estudis Comarcals de Banyoles (CECB) va ser amfitrió per primer cop d'un acte oficial de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC), amb motiu de les jornades de la secció filològica d'aquesta institució. Més de setanta persones van assistir a la primera sessió, en què es van tractar qüestions com les transmissions lèxiques del català, les llegendes de l'estany o les parles gironines. Les jornades, que tenen lloc a la Pia Almoina, es clausuraran aquest migdia amb un col·loqui.

Aspecte de la sala d'actes. A la taula, d'esquerra a dreta, Martí, Xargay i Moner. Foto: R.E.

El gran nombre d'assistents va sorprendre fins i tot els mateixos organitzadors, que van veure, entre satisfets i preocupats, com la sala d'actes Josep M. Corominas de la Pia Almoina quedava petita. La trobada s'havia iniciat al migdia amb una recepció de les autoritats locals i una visita guiada pel centre de la ciutat a càrrec de Jeroni Moner, president del CECB.

En l'obertura de les sessions, el president de la secció filològica, Joan Martí, va remarcar la voluntat d'aquesta entitat d'apropar-se a tots els punts del territori per així tenir un coneixement «directe i rigorós» de la cultura local. En l'acte també va intervenir, a més de Jeroni Moner, el president del Consell Comarcal, Jordi Xargay, que va afirmar que el Pla de l'Estany és pioner «en temes de llengua», atès, per exemple, el gran nombre d'edicions en

català que s'hi publiquen. Els ponents d'ahir van ser Marta Prat, professora de la UAB; el filòleg Àngel Vergés, l'historiador Joan Fort i els catedràtics de la Universitat de Girona Mariàngela Vilallonga i Josep Maria Nadal.

Banyoles acull les jornades de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans

La ciutat de Banyoles acollirà durant aquest divendres i dissabte les jornades de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans. La seu del Centre d'Estudis Comarcals de Banyoles (CECB) serà l'escenari d'aquesta trobada, que té per objectiu prendre contacte amb estudiosos i autoritats de la comarca, documentar-se sobre la problemàtica de la llengua i donar a conèixer el treball de l'Institut d'Estudis Catalans.

El programa previst de les jornades començarà avui a les 11.30 hores a l'Ajuntament de Banyoles amb una benvinguda a càrrec de l'alcalde, Pere Bosch, i el regidor de Cultura, Joan Julià. Tot seguit, el president del Centre d'Estudis, Jeroni Moner, oferirà una visita guiada al centre històric de Banyoles. La primera de les dues sessions acadèmiques obertes al públic començarà a les 5 de la tarda, amb la intervenció de Marta Prat, Àngel Vergés, Joan Fort, Mariàngela Vilallonga i Josep M. Nadal. En l'acte d'obertura hi intervindran el president de la Secció, Joan Martí, el president del Consell Comarcal del Pla de l'Estany, Jordi Xargay, i el president del CECB, Jeroni Moner. A les 20.30 hores, al pati de la Pia Almoina (seu del CECB), tindrà lloc una lectura teatralitzada de llegendes de Banyoles, a càrrec d'Íngrid Calpe i Miquel Torrent. La segona sessió acadèmica tindrà lloc dissabte amb la participació de directors dels CEIP i professors dels IES de Banyoles, Joan Julià i Josep Gifreu. La cloenda de les jornades comptarà amb la presència del lingüista i escriptor banyolí Pere Verdaguer.

Mariàngela Vilallonga i Josep Maria Nadal obren les jornades de la Secció Filològica

afluència. Un moment de la trobada d'ahir, que era oberta al públic.

La seu del Centre d'Estudis Comarcals de Banyoles va ser ahir l'escenari de la primera de les jornades obertes al públic de la **Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans**, amb Marta Prat, Àngel Vergés, Joan Fort, Mariàngela Vilallonga i Josep M. Nadal. En l'acte d'obertura intervindran el president de la Secció, Joan Martí, el president del Consell Comarcal del Pla de l'Estany, Jordi Xargay, i el president del CECB, Jeroni Moner. A continuació, va tenir lloc una lectura teatralitzada de llegendes de Banyoles.

Avui dissabte se celebra l'última de les jornades.

Banyoles s'estrena de manera brillant com a amfitriona de l'IEC

Les jornades de la secció de filologia reuneixen un gran nombre d'assistents

El Centre d'Estudis Comarcals de Banyoles (CECB) va ser amfitrió per primer cop d'un acte oficial de **l'Institut d'Estudis Catalans (IEC)**, amb motiu de les jornades de la secció filològica d'aquesta institució. Més de setanta persones van assistir a la primera sessió, en què es van tractar qüestions com les transmissions lèxiques del català, les llegendes de l'estany o les parles gironines. Les jornades, que tenen lloc a la Pia Almoina, es clausuraran aquest migdia amb un col·loqui.

+ Aspecte de la sala d'actes. A la taula, d'esquerra a dreta, Martí, Xargay i Moner. Foto: R.E.

El gran nombre d'assistents va sorprendre fins i tot els mateixos organitzadors, que van veure, entre satisfets i preocupats, com la sala d'actes Josep M. Corominas de la Pia Almoina quedava petita. La trobada s'havia iniciat al migdia amb una recepció de les autoritats locals i una visita guiada pel centre de la ciutat a càrrec de Jeroni Moner, president del CECB.

En l'obertura de les sessions, el president de la secció filològica, Joan Martí, va remarcar la voluntat d'aquesta entitat d'apropar-se a tots els punts del territori per així tenir un coneixement «directe i rigorós» de la cultura local. En l'acte també va intervenir, a més de Jeroni Moner, el president del Consell Comarcal, Jordi Xargay, que va afirmar que el Pla de l'Estany és pioner «en temes de llengua», atès, per exemple, el gran nombre d'edicions en català que s'hi publiquen. Els ponents d'ahir van ser Marta Prat, professora de la UAB; el filòleg Àngel Vergés,

l'historiador Joan Fort i els catedràtics de la Universitat de Girona Mariàngela Vilallonga i Josep Maria Nadal.

Cloenda a Banyoles de les jornades filològiques amb èxit de resultats acadèmics i de participació

Les organitzaven l'Institut d'Estudis Catalans i el Centre d'Estudis Comarcals

LAURA PORTAL. Banyoles

En clau d'èxit es veien els resultats de les Jornades Filològiques de l'Institut d'Estudis Catalans, organitzades conjuntament amb el Centre d'Estudis Comarcals, que es van tancar ahir. Durant dos dies els diferents agents implicats en la nostra llengua van debatre, proposar i exposar els diferents problemes a tots els nivells que pateix o pot patir el català. En el segon dia es va tractar especialment la pedagogia adreçada als nouvinguts especialment a les escoles i instituts.

Una de les ponències sobre ensenyament i immigració d'ahir al matí al centre d'estudis

El president de la secció filològica de l'IEC, Joan Martí, valorava molt positivament el resultat de les jornades. Pel que fa a participació, la sala on es feien les diferents conferències es va quedar petita i absolutament atapeïda. Però, a més, el nivell acadèmic també va ser notable, tant en una banda com a l'altra de la taula. De fet, a part dels ponents, entre el públic hi havia reconeguts estudiosos de la llengua com Modest Prats. Al marge dels participants, les diferents exposicions que es van fer van donar resultats acadèmics de molt d'interès. Precisament, les ponències

dedicades a l'ensenyament i la immigració van ser les que més van destacar, sobretot pel context social de Banyoles, amb exemples clars i reals. De fet, Joan Martí va posar Banyoles i el Pla de l'Estany com a exemple i model a seguir en aquest sentit i per fer que els nouvinguts vegin com un valor afegit el fet d'aprendre el català.

Internet, la gran generadora textual

Joan Josep Isern

Biel Mesquida i Tina Vallès han publicat dos llibres amb textos escrits inicialment al seus blogs. RUTH MARIGOT / SP

Escriure a la xarxa

Corren temps difícils per a l'ofici de profeta. A finals dels anys 70, els senyors Trevor Horn i Geoff Downes, camuflats sota el nom de *Buggles*, varen fer una cançó que va donar la volta al món. Proclamava que el vídeo havia matat l'estrella de la ràdio i, paradoxalment, avui encara se la pot escoltar en un grapat d'emissores més vives que mai.

Ara fa uns deu anys, amb la irrupció d'Internet no varen faltar veus apocalíptiques que vaticinaven la fi de la lectura, els llibres i l'ofici d'escriure, engolits per una aliança entre la voracitat / fugacitat de la xarxa i la tendència del personal (deien) cap a la llei del mínim esforç. Una altra profecia que també ha fet figa.

A casa nostra, de llegir, la gent llegeix si fa no fa com sempre. És a dir, poc. I si s'editen menys llibres és perquè finalment algú s'ha adonat que aquella enfollda cursa d'anys enrere per superar el nombre de títols editats d'un any a l'altre no podia continuar fins a l'infinit (significativament, però, ningú s'atrevia a donar xifres de llibres venuts o llegits). Això és així, però no perquè Internet hi tingui res a veure.

En canvi, si alguna cosa ha propiciat la xarxa amb l'eclosió en els darrers tres anys del fenomen dels blogs ha estat precisament l'hàbit d'escriure. Si algú, lector, li vol fer creure que ara s'escriu poc, li pot dir ben clarament que menteix. En aquests moments, gràcies als blogs hi ha moltíssima més gent escrivint que abans. I de

manera molt notable en llengua catalana. Una visita a qualsevol pàgina compiladora de blogs en català –*Bitàcoles, Catapings...*– demostra el que acabo d'afirmar.

El format del blog té una pila d'avantatges. El primer és la seva suggestiva ambigüitat entre l'esfera privada i la pública. Vull dir que els textos "es publiquen", sí, però sense perdre la seva dimensió d'expressió íntima i personal. En els casos que l'autor ho permet, a més a més es pot establir una interacció a través dels comentaris dels lectors. Més avantatges: al blog el tema és lliure. El mateix que l'extensió, el to i la periodicitat.

D'un temps ençà aquí i arreu del món s'està produint un fenomen ben singular: comencen a publicar-se en format de llibre convencionals col·leccions de textos inicialment pensats i escrits per ser difosos per Internet. La xarxa no només no ha acabat amb la literatura, sinó que està començant a generar un nou gènere editorial.

A casa nostra qui va obrir el foc va ser la gent de *Relatsencatala.com* que, per Sant Jordi de l'any passat, va publicar en llibre una primera antologia de textos penjats a la seva pàgina web. Per Sant Jordi d'enguany han publicat la segona antologia. El juny del 2005, coincidint amb l'inici de les celebracions dels desè aniversari de Vilaweb, va veure la llum, en format de llibre, *Homersea*, una història de Biel Mesquida escrita directament al blog d'aquest autor el dia 16 de juny del 2004 –és a dir, el centenari del *Bloomsday*– i que és un magnífic homenatge a l'*Ulisses* de Joyce ambientat a Palma.

La novetat més recent d'aquest gènere de llibres formats per textos creats per ser penjats a Internet és *L'aeroplà del Raval*, de la traductora i filòloga Tina Vallès. Una recopilació d'històries, escrites entre els primers mesos del 2003 i el desembre de 2005, publicades al seu blog, que configuren de manera senzilla però plena de tendresa i de sinceritat una preciosa decla-

ració d'amor a un barri ple de vida i d'històries que sovint pretenem ignorar.

Tina Vallès escriu uns textos breus que tenen la gran virtut d'apuntar directament al centre de la sensibilitat dels lectors. Els incondicionals del seu bloc coneixen perfectament els temes: parla dels veïns de la seva escala, dels paletes que reparen les cases, dels avis que encara resisteixen rere el taulell de les botigues més antigues, de la quiosquera, dels aficionats a la música de Rrrey Afrrrica i de les converses que escolta quan surt a comprar el pa.

Hi ha alguns retrats que jo els posaria emmarcats en una paret. Penso en l'evocació que fa dels gegants de les festes majors, i en el diàleg telefònic amb una floristeria a la cerca d'una bona frase per a la dedicatòria d'un ram. I en el text que tanca el llibre, escrit l'endemà de saber-se la mort a Bangkok de Manuel Vázquez Montalbán, que Tina Vallès converteix en un homenatge als seus pares.

Tot plegat, un seguit d'històries pensades i escrites per circular per la galàxia Internet. Unes històries que, a més a més, cada tres o quatre dies l'autora va renovant i ampliant al blog *L'aeroplà del Raval* i que han quedat fixades en un llibre senzill, sense pretensions i altament recomanable. Un llibre que demostra que, en segons quins assumptes, vivim mala època per a l'ofici de profeta i que, doncs, en l'era Internet la literatura, quan és bona, no té cap raó per sortir-ne perjudicada. Ben al contrari.

Parlem-ne

Joan Solà

Banyoles (1)

La Secció Filològica de l'IEC celebra de tant en tant unes Jornades públiques en algun indret del domini lingüístic per donar a conèixer la seva feina i convidar els estudiosos locals a col·laborar-hi i a exposar les seves investigacions. Els passats dies 16 i 17 de juny hi va haver unes Jornades a Banyoles que van ser rodones tant per l'interès de totes les comunicacions com per la bona preparació i la vigilància de tots els aspectes: aquesta funció va anar a càrrec de Gemma Rigau, que se'n pot sentir ben recompensada i cofoia. Em permeto novament de fer-ne partícips els lectors.

El primer dia Marta Prat va fer una exposició amena i metodològicament impecable dels criteris (semàntics, morfològics i fonètics) que permeten afirmar (concretament a Coromines) que tal o tal paraula castellana és un catalanisme. En algun cas va fer notar una possible feblesa argumental: *frasqueta* seria catalanisme per la pronunciació de la primera *e* (*fresqueta*) com a *a*; i *averia* ho fóra pel pas de la *a* segona (*avaria*) a *e*. Per això sempre estem més segurs si podem avaluar cada cas amb més d'un argument. Àngel Vergés, autor d'*El Drac de Banyoles. Itineraris, història i tradició al voltant de l'estany* (2006), va explicar d'aquest tema dites com "A cal Morgat te l'escalfen" (a qui es queixa de l'aigua freda) i llegendes de la de l'ase de l'om allargat, que es fa fonedís quan els genets diuen "Valga'ns Déu"; i va comentar els inicis de l'interès pel tema, els excursionistes del segle XIX: Joan Bru, Ramon Arabia, Jacint Verdguer, etc. Després, Miquel Torrent i Ingrid Calpe ens van oferir una representació teatralitzada de tres llegendes, en versió de Lluís G. Constans: la del drac, la de les *Tunes* o *Estunes* (les coves o escales de les goges) i la d'en Morgat de Porqueres. Joan Fort va tractar de qüestions de toponímia del Pla de l'Estany, subratllant sobretot les fonts on els erudits poden rastrejar els noms ancestrals, concretament els capbreus (un dia els en vaig parlar).

Mariàngela Vilallonga va exhibir els dos monumentals volums de l'*Atlas literari de les terres de Girona*, subvencionats per la Diputació de Girona, una feina multidisciplinària modelica de metodologia i de direcció: professors de literatura, amb l'ajut de fotògrafs i cartògrafs, han recollit la literatura inspirada en aquestes terres i l'han il·lustrat amb dibuixos, fotografies i mapes. Ara treballen per fer accessible tot això per internet i ampliar-ho amb webs de tots els escriptors, etc. Josep M. Nadal, el tenaç investigador de la història de la llengua, va dissertar sobre l'eterna "qüestió" de la llengua i la nació (la llengua és una peça fonamental d'una comunitat "i jo no sé com es pot viure sense una comunitat") i ens va comunicar un pensament original: avui ens cal estar a l'aguait de dues tendències antitètiques igualment perilloses: la globalització, que pot anul·lar les llengües petites, i l'excessiva fragmentació, que les pot fer ecològicament insostenibles.